

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 21 lipca 1978 r.

w sprawie wytycznych organizacji i zakresu działania państwowych jednostek projektowania.

Na podstawie § 7 ust. 1 uchwały nr 86 Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1978 r. w sprawie zasad organizacji i działania państwowych jednostek projektowania (Monitor Polski Nr 24, poz. 80) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa wytyczne organizacji i zakres działania następujących państwowych jednostek projektowania, zwanych dalej „jednostkami projektowania”:

- 1) biur projektów,
- 2) zakładów projektowania w kombinatach lub innych państwowych przedsiębiorstwach wielozakładowych,
- 3) pracowni projektowych w państwowych jednostkach organizacyjnych nie będących biurami projektów.

Rozdział 1**Organizacja jednostek projektowania.**

§ 2. 1. Organizacja wewnętrzna jednostki projektowania powinna być dostosowana do jej specjalności i przedmiotowego zakresu działania.

2. Strukturę organizacyjną jednostki projektowania określa jej dyrektor (kierownik) w zakresie niezbędnym do realizacji zadań.

3. W biurach projektów oraz w zakładach projektowania w kombinatach i innych państwowych przedsiębiorstwach wielozakładowych mogą być tworzone, stosownie do potrzeb, pracownie, działy lub samodzielne stanowiska pracy do wykonywania zadań studialnych, produkcyjnych, usługowych i organizacyjno-administracyjnych.

4. W pracowniach projektowych, o których mowa w § 1 pkt 3, mogą być tworzone wyłącznie stanowiska pracy do wykonywania zadań i usług produkcyjnych.

5. Działalnością jednostki projektowania kieruje dyrektor (kierownik) i jest za nią odpowiedzialny.

§ 3. 1. W biurach projektów oraz w zakładach projektowania są powoływane przez dyrektorów (kierowników) tych jednostek rady techniczno-ekonomiczne.

2. Rada techniczno-ekonomiczna jest organem doradczym i opiniodawczym dyrektora (kierownika).

3. Radzie techniczno-ekonomicznej przewodniczy dyrektor (kierownik) lub wyznaczony przez niego zastępca.

4. Członków rady techniczno-ekonomicznej powołuje dyrektor (kierownik) spośród generalnych i głównych projektantów, kierowników komórek produkcyjnych i specjalistów biura projektów (zakładu projektowania), a także w razie potrzeby specjalistów z innych jednostek organizacyjnych.

§ 4. 1. Do zadań rady techniczno-ekonomicznej należy wydawanie opinii w sprawach projektowania i organizacji pracy biura projektów lub zakładu projektowania, a w szczególności:

- 1) opiniowanie rozwiązań projektowych, analizowanie poziomu ich efektywności, nowoczesności, jakości oraz prawidłowości,
- 2) występowanie z wnioskami do dyrektora (kierownika) biura projektów lub zakładu projektowania w sprawie podjęcia działań zmierzających do poprawy jakości i osiągnięcia nowoczesności rozwiązań projektowych,
- 3) formułowanie w miarę potrzeby dodatkowych kryteriów oceny nowoczesności rozwiązań projektowych, dostosowanych do specyfiki jednostki,
- 4) wypowiedzanie się w sprawach organizacji biura projektów lub zakładu projektowania, organizacji pracy, warunków rozwojowych itp.,
- 5) opiniowanie i wypowiedzanie się w innych sprawach przedstawionych radzie przez dyrektora (kierownika).

2. Szczegółową organizację oraz tryb i zasady działania rady techniczno-ekonomicznej określa regulamin rady, zatwierdzony przez dyrektora (kierownika).

Rozdział 2**Zakres działania jednostek projektowania.**

§ 5. 1. Do biur projektów i zakładów projektowania należy wykonywanie prac projektowych, w tym sprawowanie nadzoru autorskiego oraz wykonywanie innych opracowań na potrzeby związane z przygotowaniem inwestycji (w tym modernizacji) i remontów.

2. Biurom projektów oraz zakładom projektowania może być również powierzono:

- 1) pełnienie, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, funkcji:
 - a) inwestora zastępczego, generalnego realizatora inwestycji oraz generalnego dostawcy maszyn i urządzeń,
 - b) biura kierującego typizacją w poszczególnych rodzajach budownictwa,
 - c) przedsiębiorstwa prowadzącego lub patronackiego w zakresie wdrażania postępu technicznego, organizacyjnego i ekonomicznego w poszczególnych gałęziach gospodarki narodowej lub branżach albo rodzajach budownictwa,
 - d) wiodącego ośrodka koordynacji branżowej.
- 2) prowadzenie badań i studiów nad postępowaniem technicznym i ekonomicznym w swojej specjalności,

- 3) wykonywanie opracowań dotyczących zarządzania, organizacji produkcji, organizacji pracy oraz prognozowania, programowania, rozwoju przemysłu i rekonstrukcji branż,
- 4) koordynowanie prac związanych z rozruchem technologicznym inwestycji produkcyjnych,
- 5) opracowywanie projektów norm i cen kosztorysowych oraz zasad kosztorysowania,
- 6) w wypadkach gospodarczo uzasadnionych prowadzenie produkcji doświadczalnej, odpowiadającej profilowi specjalizacji.

3. Szczegółowy zakres działania biur projektów i zakładów projektowania ustalany jest w akcie o ich utworzeniu.

§ 6. Biura projektów oraz zakłady projektowania w celu prawidłowego wykonania zadań powinny:

- 1) prowadzić studia nad podniesieniem poziomu jakości, nowoczesności i efektywności ekonomicznej rozwiązań projektowych, w szczególności obniżeniem kosztów inwestycji i materiałochłonności, jak również obniżeniem ciężaru budynków i budowli oraz wdrażaniem postępu technicznego,
- 2) wdrażać postępowe, efektywniejsze metody projektowania,
- 3) prowadzić informację techniczną i ekonomiczną, a w szczególności gromadzić, aktualizować oraz rozpowszechniać zbiory wskaźników techniczno-ekonomicznych, określających kryteria niezbędne do oceny jakości i nowoczesności rozwiązań projektowych inwestycji, stosownie do specjalności,
- 4) wykonywać badania i prace przedprojektowe przy opracowywaniu i doświadczalnym sprawdzaniu projektów nowatorskich,
- 5) współpracować z placówkami naukowymi oraz jednostkami zaplecza naukowo-badawczego i rozwojowego,
- 6) współpracować przy opracowywaniu norm, programów szkolenia i materiałów pomocniczych w projektowaniu i organizowaniu doskonalenia zawodowego projektantów,
- 7) wykonywać inne zadania upowszechniające postęp techniczny i podnoszące efektywność inwestycji.

§ 7. 1. Do zadań pracowni projektowych, o których mowa w § 1 pkt 3, w zależności od potrzeb jednostki macierzystej należy:

- 1) w dużych przedsiębiorstwach przemysłowych:
 - a) sporządzanie założeń techniczno-ekonomicznych inwestycji i projektów technicznych inwestycji oraz innych opracowań na potrzeby związane z przygotowaniem inwestycji (w tym modernizacji) i remontów, wykonywanych przez jednostkę macierzystą, a w uzasadnionych wypadkach także dla innych jednostek danej branży,
 - b) współpraca z właściwymi biurami projektów przy opracowywaniu dokumentacji projektowej, prognoz, programów rozwoju, rekonstrukcji branż oraz opracowań studialnych,

- c) adaptacja projektów typowych oraz projektów indywidualnych przewidzianych do powtórzenia,
 - d) sprawowanie nadzoru autorskiego,
 - e) sporządzanie rysunków roboczych i warsztatowych,
 - f) opracowywanie, w miarę potrzeby, planów uruchomienia produkcji i projektów zarządzania zakładem,
- 2) w szkołach wyższych i placówkach naukowo-badawczych — wykonywanie nowatorskich prac projektowych i studialnych lub szczególnie skomplikowanych,

3) w pozostałych jednostkach organizacyjnych:

- a) wykonywanie prac projektowych dla drobnych inwestycji i remontów własnych jednostki macierzystej,
- b) adaptacja projektów typowych oraz projektów indywidualnych przewidzianych do powtórzenia,
- c) sporządzanie rysunków roboczych i warsztatowych.

2. Pracownie projektowe w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych i przedsiębiorstwach przemysłowych, w których działają samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego, opracowują ponadto projekty organizacji robót i zagospodarowania placu budowy.

Rozdział 3

Obowiązki pracowników jednostek projektowania wykonujących podstawowe funkcje w procesie projektowania.

§ 8. 1. Kierownik pracowni projektowej jest obowiązany do:

- 1) organizowania, koordynowania i kontroli przebiegu prac projektowych, wykonywanych w tej pracowni,
- 2) wyznaczenia właściwego projektanta lub zespołu projektantów do wykonania pracy projektowej.

2. Kierownik pracowni projektowej jest odpowiedzialny za terminowe wykonanie i prawidłową wycenę prac projektowych sporządzanych przez pracownię.

§ 9. 1. Funkcje generalnego lub głównego projektanta polegające na organizowaniu, kierowaniu i koordynacji prac związanych z opracowaniem dokumentacji projektowej należy powierzać starszym projektantom.

2. Generalnego projektanta wyznacza do realizacji określonego przedsięwzięcia inwestycyjnego dyrektor kierującej jednostki projektowania.

3. Głównego projektanta obiektu lub głównych projektantów zespołu obiektów wyznacza dyrektor jednostki projektowania lub z jego upoważnienia kierownik właściwej pracowni na wniosek generalnego projektanta.

§ 10. 1. Generalny projektant organizuje i koordynuje prace związane z opracowaniem koncepcji rozwiązania całości przedsięwzięcia inwestycyjnego, z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć technicznych i przyjętych

wskaźników techniczno-ekonomicznych, oraz czuwa nad prawidłowym i terminowym sporządzaniem dokumentacji projektowej.

2. Generalny projektant jest obowiązany w szczególności do:

- 1) zaznajomienia się z perspektywicznym programem rozwoju gałęzi gospodarki narodowej lub branży, do której należy projektowana inwestycja, i wytycznymi inwestora oraz zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń i propozycji zmian,
- 2) brania udziału w pracach związanych z wyborem lokalizacji inwestycji,
- 3) opracowania ogólnej koncepcji przedsięwzięcia inwestycyjnego i ustalenia zakresu prac projektowych oraz współdziałania w organizowaniu wykonania dokumentacji projektowej przez komórki własne i inne jednostki projektowania,
- 4) dokonywania uzgodnień z generalnym dostawcą w sprawach doboru maszyn i urządzeń oraz rozwiązań projektowych kompletnych urządzeń produkcyjnych,
- 5) dokonywania uzgodnień z generalnym wykonawcą w zakresie projektowanych rozwiązań konstrukcyjnych, montażowych i materiałowych,
- 6) ustalania dla głównych projektantów orientacyjnych wielkości nakładów inwestycyjnych, zapewniających efektywność ekonomiczną całej inwestycji,
- 7) koordynowania i nadzorowania wykonywanych prac projektowych,
- 8) współpracy w gromadzeniu podstawowych danych i wskaźników techniczno-ekonomicznych, związanych z projektowaniem i eksploatacją danego rodzaju zakładów (obiektów),
- 9) zapewnienia stosowania nowoczesnych rozwiązań projektowych i metod projektowania,
- 10) nadzoru nad:
 - a) jakością dokumentacji projektowych wykonywanych przez macierzystą jednostkę projektowania oraz podwykonawców,
 - b) zgodnością dokumentacji projektowej z wytycznymi inwestora i poprzednią fazą prac projektowych oraz z warunkami umowy o prace projektowe w budownictwie,
 - c) prawidłowością funkcjonalnego powiązania wszystkich części dokumentacji projektowej,
 - d) stosowaniem przez projektantów przepisów techniczno-budowlanych i norm oraz dokonywaniem niezbędnych uzgodnień,
 - e) dotrzymywaniem ustalonych terminów wykonania dokumentacji projektowej,
 - f) kompleksowością dokumentacji projektowej z jednoczesną troską o maksymalne jej uproszczenie i zmniejszenie objętości,
 - g) prawidłowością wyceny kosztów inwestycji oraz zgodnością ze zbiorczym zestawieniem kosztów budowy,
- 11) ustalenia zakresu niezbędnych uzgodnień dotyczących projektowanej inwestycji,

12) uzasadnienia, z udziałem projektantów, rozwiązań przyjętych w wykonanej dokumentacji projektowej przed organami i jednostkami uzgadniającymi lub opiniującymi oraz zatwierdzającymi,

13) przyjmowania lub organizowania przyjmowania, po zaznajomieniu się z opiniami odpowiednich specjalistów, rozwiązań projektowych wykonanych zarówno przez macierzystą jednostkę, jak i przez podwykonawców,

14) prawidłowego zorganizowania nadzoru autorskiego i czuwania nad właściwym jego pełnieniem przez wyznaczonych projektantów, *

15) udziału w rozruchu wraz z wyznaczonymi przez siebie specjalistami oraz współdziałania przy przekazywaniu inwestycji do eksploatacji.

3. Generalny projektant lub główny projektant bierze udział w komisjach odbioru maszyn i urządzeń dostarczonych przez generalnego dostawcę, a także ustala próby, jakim powinny być one poddane przy odbiorze.

4. W razie zastosowania nowych rozwiązań projektowych w zakresie urządzeń produkcyjnych generalny projektant jest obowiązany do współpracy przy ocenie wyników pomiarów i obserwacji pracy tych urządzeń, przeprowadzanych przez producentów.

5. Generalny projektant współdziała przy sporządzaniu dokumentacji szczegółowej dotyczącej organizacji produkcji i zarządzania zakładem oraz projektu organizacji rozruchu.

6. Generalny projektant jest upoważniony do:

- 1) składania wniosków w sprawie doboru projektantów poszczególnych specjalności fachowych,
- 2) żądania od generalnego wykonawcy informacji o rozwiązaniach konstrukcyjno-materiałowych i technologii wykonawstwa, zapewnienia udziału specjalistycznych podwykonawców robót budowlanych i montażowych w konsultacjach lub uzgodnieniach koncepcji projektowych,
- 3) żądania od inwestorów i innych jednostek informacji o osiągniętych efektach techniczno-ekonomicznych w danej branży (gałęzi),
- 4) żądania od dostawców maszyn i urządzeń wiążącego określenia parametrów technicznych i ekonomicznych maszyn i urządzeń.

§ 11. Generalny projektant i główny projektant powinni brać udział w pracach związanych z programowaniem i planowaniem rozwoju branż (gałęzi), do których należy podejmowana inwestycja, lub w opracowaniu założeń techniczno-ekonomicznych tej inwestycji, jeżeli zatrudniająca ich państwowa jednostka projektowania uczestniczy w tych pracach.

§ 12. Główny projektant obiektu oraz główni projektanci zespołu obiektów są obowiązani do:

- 1) opracowania koncepcji projektowej obiektu (zespołu obiektów) oraz wyboru najwłaściwszych rozwiązań projektowych,
- 2) zapewnienia powiązania wszystkich prac projektowych objętych kierowanym opracowaniem i sprawowania roli koordynatora prac projektowych pod względem merytorycznym,

- 3) zapewnienia zastosowania najnowszych i najodpowiedniejszych technicznie i ekonomicznie rozwiązań projektowych w prowadzonym przez siebie opracowaniu,
- 4) przestrzegania zasad określenia prawidłowego kosztu inwestycji w zakresie prowadzonego przez siebie opracowania i zapewnienia zgodności tych kosztów z nakładami przewidzianymi w zbiorczym zestawieniu kosztów,
- 5) prawidłowego zorganizowania nadzoru autorskiego w zakresie prowadzonego przez siebie opracowania,
- 6) udziału w rozruchu wraz z dobranym przez siebie zespołem specjalistów oraz współdziałania przy przekazywaniu inwestycji do eksploatacji.

§ 13. Główny specjalista jest obowiązany do:

- 1) nadawania ogólnego kierunku w zakresie opracowania dokumentacji projektowej zgodnie z najnowszymi osiągnięciami postępu technicznego i ekonomicznego w kraju i za granicą,
- 2) zapewnienia stosowania nowoczesnych metod w projektowaniu,
- 3) przeprowadzania z projektantami konsultacji w toku wykonywania prac projektowych,
- 4) współpracy z komórką studialną i ośrodkiem informacji techniczno-ekonomicznej jednostki projektowania oraz ustalania zakresu informacji przekazywanych projektantom,
- 5) udziału w ustalaniu koncepcji, zakresu oraz kosztu opracowania skomplikowanych zagadnień,
- 6) udziału w wyjaśnianiu reklamacji inwestorów.

§ 14. Projektant (starszy projektant) jest obowiązany do opracowywania powierzonej mu pracy projektowej i pełnienia nad jej realizacją nadzoru autorskiego, a w szczególności do:

- 1) wykonania pracy zgodnie z:
 - a) założeniami techniczno-ekonomicznymi inwestycji i ustalonymi w nich kosztami,
 - b) warunkami umowy o prace projektowe w budownictwie,
 - c) przepisami techniczno-budowlanymi i normami,
- 2) zapewnienia prawidłowości i nowoczesności zastosowanych rozwiązań pod względem użytkowym, technicznym i ekonomicznym,
- 3) zapewnienia odpowiedniej jakości, kompletności i terminowości wykonania prac projektowych.

§ 15. Kosztorysant (starszy kosztorysant) jest obowiązany do sporządzania prawidłowej i realnej wyceny kosztów projektowanej inwestycji (w tym modernizacji) i remontów na podstawie obowiązujących cenników i katalogów, wskaźników kosztów i nakładów rzeczowych.

§ 16. Asystent (starszy asystent) wykonuje pod kierownictwem projektanta zlecane mu do opracowania techniczne i graficzne fragmenty prac projektowych oraz inne prace związane z projektowaniem.

§ 17. Pracownik pomocy technicznej wykonuje graficzne opracowania prac projektowych oraz inne prace pomocnicze związane z projektowaniem.

Rozdział 4

Sprawdzanie opracowań projektowych.

§ 18. Dyrektor (kierownik) jednostki projektowania jest obowiązany zapewnić i odpowiednio zorganizować w kierowanej przez siebie jednostce bieżące sprawdzanie prac projektowych i innych opracowań, w szczególności pod kątem:

- 1) zapewnienia wymaganej jakości i ekonomiczności rozwiązań projektowych, w tym uwzględnienia w nich bezpieczeństwa konstrukcji, wymagań użytkowych, ochrony środowiska oraz skoordynowania wszystkich rozwiązań objętych opracowaniem projektowym,
- 2) stosowania w szerokim zakresie unifikacji rozwiązań oraz typizacji elementów budowlanych,
- 3) zgodności założeń techniczno-ekonomicznych inwestycji z ustaleniami zawartymi w programie inwestycji, programach rozwoju branż oraz w pracach przedprojektowych,
- 4) zgodności projektu technicznego z założeniami techniczno-ekonomicznymi inwestycji,
- 5) zmniejszenia zużycia surowców i innych materiałów w procesach technologicznych oraz w rozwiązaniach projektowych,
- 6) zgodności z obowiązującymi normami, przepisami techniczno-budowlanymi i innymi przepisami oraz zasadami współczesnej wiedzy technicznej,
- 7) prawidłowości obliczeń,
- 8) wykorzystania możliwości uproszczenia dokumentacji,
- 9) kompletności rozwiązań projektowych,
- 10) maksymalnego wykorzystania maszyn i urządzeń produkcji krajowej w celu wyeliminowania importu.

§ 19. 1. Sprawdzanie prac projektowych i innych opracowań wykonywanych w jednostce projektowania powinno odbywać się na bieżąco w toku prac projektowych i może być powierzone weryfikatorom lub powołanemu do tego celu stałemu zespołowi sprawdzającemu.

2. W pracach nad sprawdzaniem prac projektowych i innych opracowań powinni brać udział specjaliści reprezentujący specjalności (branże) występujące w wykonywanych pracach projektowych i innych opracowaniach oraz upoważnieni rzeczoznawcy do spraw sanitarnohigienicznych, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zabezpieczeń przeciwpożarowych, zatrudnieni w jednostkach projektowania.

3. W razie niemożności zatrudnienia odpowiedniego specjalisty danej branży lub braku potrzeby jego stałego zatrudnienia sprawdzanie prac projektowych lub innych opracowań powinno być zlecone innej jednostce projektowania zatrudniającej odpowiednich specjalistów.

4. Osoba dokonująca sprawdzania prac projektowych i innych opracowań powinna mieć przygotowanie zawodowe określone w odrębnych przepisach.

§ 20. 1. Osoba dokonująca sprawdzania prac projektowych i innych opracowań wydaje ocenę w zakresie swej specjalności (branży) i jest przy jej wydawaniu niezależna.

2. Osoba dokonująca sprawdzania prac projektowych i innych opracowań jest odpowiedzialna za pełne i dokładne sprawdzenie ich zgodności z obowiązującymi przepisami, normami oraz warunkami technicznymi, z uwzględnieniem wymagań bezpieczeństwa pracy, higieny procesów technologicznych oraz higieny pomieszczeń.

3. Zapewnienie kompleksowości sprawdzania prac projektowych oraz innych opracowań należy do kierownika zespołu sprawdzającego lub do weryfikatora wyznaczonego przez dyrektora (kierownika) jednostki projektowania.

4. Prace projektowe i inne opracowania po sprawdzeniu powinny być zaopatrzone w odpowiednią klauzulę, której wzór stanowi załącznik do zarządzenia.

Rozdział 5

Przepisy końcowe.

§ 21. Traci moc zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 29 sierpnia 1969 r. w sprawie tworzenia, organizacji i zasad działania państwowych jednostek projektowania (Monitor Polski Nr 44, poz. 351).

§ 22. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1978 r.

Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych: A. Glazur

ZESPÓŁ SPRAWDZAJĄCY

(sprawdzający)

Załącznik do zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 lipca 1978 r. (poz. 104).

KLAUZULA Nr

Praca projektowa

(nazwa i adres obiektu)

składająca się z następujących części:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)

została sprawdzona i uznana za sporządzoną prawidłowo, zgodnie z przepisami i może być skierowana do wykorzystania, realizacji *).

U w a g i:

Nazwa części pracy projektowej

Sprawdzający

- 1) _____
(imię, nazwisko i specjalność)
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____

Kierownik zespołu sprawdzającego

(imię i nazwisko)

*) niepotrzebne skreślić